

T.C.
Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığı

Karar No : 318
Karar Tarihi : 06/12/2008

Başbakanlık Makamının 05/12/2008 tarihli yazısında, aynen; "Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 127. ve 2972 sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun'un 8. maddelerinde yer alan; "Mahalli idareler seçimleri beş yılda bir yapılır. Her seçim döneminin beşinci yılındaki 1 Ocak günü seçimin başlangıç tarihidir. Aynı yılın Mart ayının son Pazar günü oy verme günüdür." hükmüne istinaden, mahalli idareler seçimleri 29 Mart 2009 Pazar günü yapılacaktır.

298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun'un 55/A maddesinin son fıkrasında; "Ülke çapında yayın yapan özel radyo ve televizyonların hangileri olduğunu belirlemeye Yüksek Seçim Kurulu yetkilidir. Yüksek Seçim Kurulunun buna ilişkin kararı Resmi Gazete'de yayımlanır." hükmü yer almaktadır.

Bu nedenle, ülke çapında (ulusal düzeyde) yayın yapan özel radyo ve televizyonların belirlenerek ilan edilmesini takdirlerinize arz ederim." denilmiş olmakla; konu incelenerek;

GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun'un 1. maddesinde; Özel kanunlarına göre yapılacak milletvekili, il genel meclisi üyeliği, belediye başkanlığı, belediye meclisi üyeliği, muhtarlık, ihtiyar meclisi üyeliği, ihtiyar heyeti üyeliği seçimlerinde ve Anayasa değişikliklerine ilişkin kanunların halk oyuna sunulmasında bu Kanun hükümlerinin uygulanacağı öngörülmüştür.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 79. maddesinde; Seçimlerin başlamasından bitimine kadar, seçimin düzen içinde yönetimi, dürüstlüğü ile ilgili bütün işlemleri yapma ve yaptırma, seçim sürecince ve seçimden sonra seçim konularıyla ilgili bütün yolsuzlukları, şikayet ve itirazları inceleme ve kesin karara bağlama yetkisinin Yüksek Seçim Kuruluna ait olduğu, Yüksek Seçim Kurulu ve diğer seçim kurullarının görev ve yetkilerinin Kanunla düzenleneceği belirtilmiş, 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun'da seçim kurullarının kuruluş, görev ve yetkilerine yer verilmiş, 2954 sayılı TRT Kanunu'nda da Seçim Hukuku yönünden yayın ilkeleri yer almıştır.

298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun'un 55/A maddesinin;

Birinci fıkrasında; seçimlerin başlangıç tarihinden oy verme gününün bitimine kadar özel radyo ve televizyon kuruluşlarının yapacakları yayınlarda; 2954 sayılı Türkiye Radyo ve Televizyon Kanunu'nun 5., 20., 22., 23., maddeleri ile 31. maddesinin ikinci fıkrası hükümlerine tâbi olduğu,

İkinci fıkrasında; birinci fıkra hükmüne göre özel radyo ve televizyonların yayın ilkelerinin belirlenmesinde Yüksek Seçim Kurulunun görevli ve yetkili olduğu,

Üçüncü fıkrasında; yapılacak yayınların bu ilkelere uygunluğunun gözetim, denetim ve değerlendirilmesinde, ülke çapında yayın yapan özel radyo ve televizyonlar için Yüksek Seçim Kurulu; bunun dışında yayın yapan özel radyo ve televizyonlar için yayının yapıldığı yer ilçe seçim kurullarının görevli ve yetkili olduğu,

Son fıkrasında da; Ülke çapında yayın yapan özel radyo ve televizyonların hangileri olduğunu belirlemeye Yüksek Seçim Kurulunun yetkili olduğu,

belirtilmiştir.

Konunun bu hükümler ışığında incelenmesi gerekmektedir.

Anayasa'nın 79. maddesi ve Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun'un 14. maddesinde, Yüksek Seçim Kurulunun görev ve yetkileri; seçimlerin düzen ve dürüstlük içinde yapılması ve bu konuyla ilgili kararları almakla sınırlandırılmıştır.

Bu hükümler ışığında 3959 sayılı Kanunla eklenen 298 sayılı Kanunun 55/A. maddesi ve aynı maddeyi değiştiren 4928 sayılı Kanunla, Yüksek Seçim Kurulu'na verilen görev ve yetkilerin bu sınırlar içinde yerine getirilmesi gerekir.

Özellikle Kanunda yerel ve ulusal düzeyde yayın yapan özel radyo ve televizyon kuruluşlarının yayınlarının gözetim, denetim ve değerlendirilmesinde, yayının yapıldığı yer ilçe seçim kurullarının görevli ve yetkili kılınacak merciiler göz önünde tutularak;

3984 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanun'un 3. maddesinin;

l) bendinde; "Ulusal yayın: Bütün ülkeye yapılan radyo, televizyon ve veri yayını,"

m) bendinde; "Bölgesel yayın: Birbirine komşu en az üç il ve en çok bir coğrafi bölge alanının asgarî yüzde yetmişine yapılan radyo, televizyon ve veri yayını,"

n) bendinde; "Yerel yayın: Mülkî taksimat itibarıyla en az bir ilçe (merkez ilçe dahil) veya bir ilin alanının en az yüzde yetmişine yapılan radyo, televizyon ve veri yayını,"

ifade ettiği hükmü yer almaktadır.

Bunlardan hareketle, "Yayının yapıldığı yer" kavramının ise yönetim ve yayın merkezinin bulunduğu yer olarak anlaşılması gerekir.

Bu kavramlar ve ölçütlere göre ülke çapında (ulusal düzeyde) yayın yapan radyo ve televizyonların belirlenmesiyle Yüksek Seçim Kurulu ile ilçe seçim kurullarının görev ve yetki alanları da belirlenmiş olacaktır.

Ülke çapında (ulusal düzeyde) yayın ölçütlerine uyan televizyonlarla bunlara bağlı ve bu kanalları kullanan radyolar ülke çapında (ulusal düzeyde) yayın yapan televizyon ve radyolar olarak belirlenmelidir.

Özel radyo ve televizyonların seçim dönemindeki yayınlarında uygulayacakları yayın ilkelerinin belirlenmesinde de 298 sayılı Kanuna 3959 sayılı Kanunla eklenen 55/A. maddesi hükümlerinin öncelikle göz önünde bulundurulması gerekir.

29 Mart 2009 tarihinde yapılacak olan mahalli idareler seçimleri iş ve işlemlerine başlanılmasıyla birlikte, Kurulumuz Başkanlığının 21/11/2008 tarih ve 7363 sayılı yazısı ile; 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun'un 55/A maddesinin son fıkrası gereğince; Ulusal düzeyde yayın yapan özel radyo ve televizyon kanallarının, hangi tür yayın (Analog – Dijital) yaptıklarının, bu kuruluşların tam adı Radyo ve Televizyon Üst Kurulu Başkanlığından sorulmuş ve alınan cevabi yazıda da;

3984 sayılı Kanun'un Geçici 6. maddesi kapsamında;

Karasal ortamda ulusal lisans tipine uygun olarak ülke çapında yayın yapan televizyon kuruluşlarının;

KRAL, SHOW TV, TV5, CİNE 5, KANAL D, TNT, CNBC-e, FLASH TV, FOX, ATA TV, STAR TV, HABERTÜRK, MELTEM TV, TV 8, TV NET, NTV, STV, TEMPO TV, ATV, KANAL 7,

Karasal ortamda ulusal lisans tipine uygun olarak ülke çapında yayın yapan radyo kuruluşlarının ise;

KRAL FM, AKRA FM, SHOW RADYO, ALEM FM, RADYO VİVA, RADYO TİME TÜRKİYE, NUMBER ONE, BEST FM, SÜPER FM, DÜNYA RADYO, RADYO MYDONOSE, VİRGİN RADIO, RD KLAS, POWER TÜRK, MARMARA FM, RADYO 5, MELTEM FM, NTV RADYO, METRO FM,

RADYO D, SLOW TÜRK, BURÇ FM, PAL FM, RD TATLİSES, TGRT FM, RADIÖ CİTY, RADYO 15, POWER FM, MORAL FM, RADYO 7,

oldukları bildirilmiştir.

Açıklanan hukuki temeller ve gerekçeler ışığında ülke çapında (ulusal düzeyde) yayın yapan televizyon ve radyoların yukarıda belirtildiği şekilde saptanması gerektiği sonucuna varılmıştır.

S O N U Ç:

Açıklanan nedenle;

1- 3984 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanununun 3. maddesinin;

l) bendinde; “Ulusal yayın: Bütün ülkeye yapılan radyo, televizyon ve veri yayını,”

m) bendinde; “Bölgesel yayın: Birbirine komşu en az üç il ve en çok bir coğrafi bölge alanının asgarî yüzde yetmişine yapılan radyo, televizyon ve veri yayını,”

n) bendinde; “Yerel yayın: Mülkî taksimat itibarıyla en az bir ilçe (merkez ilçe dahil) veya bir ilin alanının en az yüzde yetmişine yapılan radyo, televizyon ve veri yayını,”

ifade ettiğine,

2- Yayının yapıldığı yer kavramından, yayın yönetim ve merkezinin bulunduğu yerin anlaşılması gerektiğine,

3- Bu ölçütlere göre Türkiye’de ve Türkiye’ye yönelik olarak ülke çapında (ulusal düzeyde) Türkçe yayın yapan;

a) Özel Televizyonların,

KRAL, SHOW TV, TV5, CİNE 5, KANAL D, TNT, CNBC-e, FLASH TV, FOX, ATA TV, STAR TV, HABERTÜRK, MELTEM TV, TV 8, TV NET, NTV, STV, TEMPO TV, ATV, KANAL 7,

b) Özel Radyoların;

KRAL FM, AKRA FM, SHOW RADYO, ALEM FM, RADYO VİVA, RADYO TİME TÜRKİYE, NUMBER ONE, BEST FM, SÜPER FM, DÜNYA RADYO, RADYO MYDONOSE, VİRGİN RADIO, RD KLAS, POWER TÜRK, MARMARA FM, RADYO 5, MELTEM FM, NTV RADYO, METRO FM, RADYO D, SLOW TÜRK, BURÇ FM, PAL FM, RD TATLİSES, TGRT FM, RADIÖ CİTY, RADYO 15, POWER FM, MORAL FM, RADYO 7, olduğuna,

4- Kararın Resmi Gazete’de yayımlanmasına ve ayrıca karar özetinin TRT bildirisi olarak kamuoyuna duyurulmasına,

5- Kararın bir örneğinin Radyo ve Televizyon Üst Kurulu Başkanlığı ile İçişleri Bakanlığına gönderilmesine,

06/12/2008 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

Başkan Muammer AYDIN	Başkanvekili Ahmet BAŞPINAR	Üye Necati SÖZ	Üye Hüseyin EKEN
Üye Bahadır DOĞUSOY	Üye Mehmet KILIÇ	Üye Ali EM	
Üye Kırdar ÖZSOYLU	Üye Sadri BOZKURT	Üye M. Zeki ÇELEBİOĞLU	